

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

25.02.2021

10 §

§ 10

Asianro 1913/08.01.00/2021

Tunnistepohjaisen Waltti -lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönotto Kuopion seudun joukkoliikenteessä**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Taustaa

Tunnistepohjaiseen lippu- ja maksujärjestelmään siirtyminen tarkoittaa perinteisestä korttipohjaisesta järjestelmästä matkatilipohjaiseen (=tunniste) järjestelmään siirtymistä. Muutoksen taustalla vaikuttaa laki liikenteen palveluista. Se velvoittaa liikennepalveluita tarjoavan toimijan käyttämään tunnistepohjaista lippu- ja maksujärjestelmää, jossa matkustusoikeudet ja -käyttötiedot tallennetaan taustajärjestelmään.

Perinteisessä korttipohjaisessa järjestelmässä tieto arvosta tai tuotteen voimassaoloaika on ollut kirjoitettuna kortille ja näiden tietojen muuttaminen on vaatinut kortin kirjoittamisen tai lukemisen lukijalaitteilla asiakaspalvelupisteissä tai latauslaitteilla. Tieto asiakkaasta on ollut Waltin taustajärjestelmässä.

Matkatilipohjaiseen järjestelmään siirryttäessä tieto matkustusoikeudesta siirtyy kortilta taustajärjestelmään, jolloin matkakortille jää vain asiakasta vastaava tunniste (ID). ID:nä voi jatkossa toimia myös esimerkiksi QR -koodi. Tämä mahdollistaa matkustajalle eri tapoja tunnistautua sekä mahdollisuuden tarjota asiakkaille tulevaisuudessa entistä monipuolisempia joukkoliikenteen lipputuotteita. Asiakas voi olla jatkossakin edelleen tunnistettu tai anonyymi.

Waltti -järjestelmän siirtäminen tunnistepohjaisuuteen pyritään toteuttamaan Waltti -seuduilla pääsääntöisesti vuoden 2021 aikana. Ensimmäiset Waltti -kaupunkiseudut siirtyvät tunnistepohjaiseen järjestelmään keväällä 2021.

Muutokset asiakkaalle

Matkustajan ei käytännön tasolla pitäisi huomata muutosta. Nykyisten matkakorttitietojen siirtäminen tilipohjaiseksi tapahtuu Waltin taustajärjestelmien kautta. Tuotteiden ostaminen verkkokaupassa, asiakaspalvelupisteissä, ajoneuvoissa ja kioskeilla tapahtuu nykyisellä totutulla tavalla. Myös matkustaminen tapahtuu totutulla tavalla.

Muutokset liikennöitsijälle

Keskeisin varmistettava asia on liikennöitsijöiden ajoneuvolaitteiden valmius toimia tunnistepohjaisessa matkustuksessa, niin että ajoneuvolaitteet pystyvät lukemaan asiakastunnisteita online ja offline tilanteissa. Kuopion seudulla Waltti -tuotteet ovat käytössä nykyisellään kaupungin tilaamassa avoimessa joukkoliikenteessä, osassa ELY-keskuksen tilaamia liikenteitä, sekä osassa markkinaehtoisia liikenteitä.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

25.02.2021

10 §

Kaupungin ja ELY -keskuksen tilaamissa Waltti -liikenteissä on jo kilpailu- tuksissa vaadittu tunnistepohjaisuutta tukevat ajoneuvolaitteet. Lisäksi markkinaehtoisten liikennöitsijöiden osalta on käyty alustavaa vuoropuhe- lua, jotta Waltti -tuotteet toimivat jatkossakin myös heidän liikenteissään.

Muutoksen läpiviennin aikana tulee myös huomioida mahdolliset matkus- tusoikeuden varmistamiseen liittyvät muutokset ja viestiä liikennöitsijöitä näiltä osin. Näin varmistamme, että mahdollisten häiriötilanteiden sattues- sa matkustaminen tapahtuu sujuvasti ja ongelmatapaukset saadaan pai- kannettua helposti.

Käyttöönotto ja vaikutukset

Kuopion seudun joukkoliikenteessä tullaan aloittamaan siirtyminen tunnis- tepohjaiseen Waltti -lippu- ja maksujärjestelmään kesäliikenteiden alkaes- sa 7.6.2021. Siirtymän myötä kausituotteet tulevat siirtymään tunnis- tepohjaisiksi. Myös arvotuotteet siirtyvät tunnistepohjaisiksi, mikäli tuotan- toratkaisut ovat valmiit.

Tunnistepohjaiseen Waltti -järjestelmään siirtyminen on järkevää toteuttaa Kuopion seudulla yhdellä kertaa, jotta lipputuotteiden toiminta alueen kai- kissa Waltti -liikenteissä voidaan varmistaa tasapuolisesti. Jouhevalla siir- tymällä nopeutetaan myös korttipohjaisen Waltti -järjestelmän vaiheittais- ta alasajoa. Näin ei tarvita ylläpitää kahta eri järjestelmää rinnakkain, joka taas edelleen luo säästöjä. Tunnistepohjaisen lippu- ja maksujärjestelmän uskotaan myös helpottavan joukkoliikenteen käyttöä sekä tarjoavan tule- vaisuudessa entistä monipuolisempia palveluita asiakkaille. Vaikutukset ovat myös tältä kannalta talous- ja ympäristövaikutuksiltaan positiivisia.

Vaikutusten arviointi**Esitys**

Esitän, että suunnitelma tunnistepohjaisen Waltti -lippu- ja maksujärjes- telmän käyttöönotolle Kuopion seudulla viedään tiedoksi Kuopion kaupun- kiseudun joukkoliikennelautakunnalle.

Valmistelija

Jukka Marko Tapio Räsänen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5008

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös

Merkitään, että joukkoliikennesuunnittelija Jukka Räsänen esitteli asiaa.

Esittelijä muutti esitystekstin ensimmäisen kappaleen viimeisen lauseen muotoon: Se velvoittaa liikennepalveluita tarjoavan toimijan käyttämään lippu- ja maksujärjestelmää, jossa matkustusoikeudet ja -käyttötiedot tal- lennetaan taustajärjestelmään.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

